

статичним бюджетним планом і фактичними умовами його реалізації. Гнучкий бюджет можна використовувати як у передплановому, так і у післяплановому періоді: у першому випадку він дозволяє визначити оптимальний обсяг продажів, у другому – оцінити досягнуті результати [3].

Іншим можливим способом розробки фінансового плану є фінансове моделювання бізнес-плану. Фінансове моделювання бізнес-плану здійснюється паралельно із плануванням інших аспектів господарської діяльності, є варіантним.

Фінансове моделювання бізнес-плану більшою мірою пов'язане з досягненням або збереженням фінансової стабільності підприємства, забезпеченням прийняттого рівня дивідендів й ін.

Визначення можливостей використання бюджетного методу або методу моделювання бізнес-плану при фінансовому плануванні господарської діяльності має ґрунтуватися на попередньому виборі пріоритетів соціально-економічного розвитку підприємства. Рациональність вибору методу фінансового планування залежить від ступеня його відповідності довгостроковим цілям, поточним завданням і стратегії підприємства.

1. Литвин Ю.О. Фінансове планування на підприємствах в сучасних умовах / Ю.О. Литвин, В.І. Матвійчук // Актуальні проблеми розвитку фінансово-кредитної системи України. – Донецьк : ДонНТУ, 2012. – С. 67–85.

2. Теличко Р.К. Фінансове планування на малих та середніх підприємствах / Р.К. Теличко // Фінанси Укра-їни. – 2013. – № 8. – С. 14–16.

3. Білик М.Д. Бюджетування у системі фінансового планування / М.Д. Білик // Фінанси України. – 2011. – № 3. – С. 97–109.

УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Утенков О.А.

Науковий керівник – Волкова М.В., канд. екон. наук, доцент

Ситуація, що склалася сьогодні в енергетичному секторі, у сукупності з надзвичайно високою енергоємністю промислового виробництва загрожує банкрутством не лише підприємствам з найбільш енерговитратними виробничими циклами, а й економічній безпеці держави у цілому. За таких умов нагальною необхідністю є пошук ефективних інструментів для оптимізації споживання енергоресурсів, одним з яких є енергозбереження.

Нині поняття «ресурси», «ресурсозбереження» та «енергозбереження» є досить актуальними для держави, підприємств та населення, оскільки усі суб'єкти господарювання стурбовані заощадженням ресурсів, зменшенням шкоди для навколишнього середовища та виробниц-

тва. Також однією з найголовніших цілей впровадження енергозберігаючих технологій є зниження витрат, а отже і підвищення конкурентоспроможності підприємства, яке в подальшому призведе до виходу на нові ринки збуту, в цьому є і зацікавленість держави. Тому сьогодні досить актуальним є дослідження питань впровадження енергозберігаючих технологій з метою заощадження ресурсів із застосуванням енергозберігаючих заходів, альтернативних джерел енергії, які не призводять до скорочення вироблюваної продукції, втрати долі ринку, скорочення прибутку.

На нашу думку, енергоефективність слід розглядати як один із аспектів енергозбереження. Енергозбереження – це комплекс заходів, які спрямовані на збереження енергії. А енергоефективність – це метод, засіб, що забезпечує ефективне використання енергії.

Питанням енергозбереження активно займалися та цікавилися ще на початку 70-х років минулого століття, коли енергетична криза набула вищого ступеню свого розвитку. Різні країни, спочатку розвинуті, а потім і ті, що розвиваються, почали шукати шляхи заощадження енергоносіїв та заміни їх альтернативними джерелами енергії, раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) та ресурсозбереження, проводити політику заощадження не тільки на державному рівні, а і на рівні підприємств. Енергозбереження безпосередньо пов'язано з категоріями ресурсозбереження, ПЕР та ресурсами (природними енергетичними), доповнюючи та уточнюючи їх. Також з дослідженням енергозбереження політику заощадження почали характеризувати, як політику енергозбереження.

Дослідженню питання енергоефективності приділяється значна увага науковців, які вважають що енергоефективність є невід'ємною складовою покращення розвитку економічних суб'єктів на різних рівнях господарської системи країни. Також деякі з них припускають, що сучасні тенденції розвитку енергетики в світі спрямовані на вирішення трьох завдань: енергозабезпечення (безперебійність енергопостачання та надання якісної енергії та послуг); енергодоступності (за ціною та енергоощадністю); енергоприйнятності (за мінімальним впливом на довкілля).

Аналізуючи питання енергозбереження для всіх суб'єктів господарювання слід зазначити, що функціонування кожного з них залежить від їх енергоефективності. На думку вчених, які займаються питанням енергозбереження, енергетичний сектор забезпечує життєдіяльність усіх галузей національного господарства країни, без продукції якого неможливий стійкий розвиток країни. Вони вважають, що саме енерге-

тика є основним індикатором соціально- економічного стану суспільства і визначає зрушення до змін в розвитку економіки.

Тому, спираючись на думку дослідників, можна припустити, що проблеми підвищення енергоефективності, зниження енергоємності необхідні для економіки і дозволяють віднести енергоефективність до чинників її економічного зростання, а саме: - зростанню ВВП і національного доходу на душу населення; - якісному поліпшенню галузевої структури національної економіки; - збільшенню виробництва основних видів продукції на душу населення; - підвищенню рівня і якості життя населення. Досягнення підвищення енергоефективності не відбудеться без зазначених вище чинників. Але слід також сказати, що одним із критеріїв її підвищення є скоординована політика держави з енергозбереження та енергоефективності. Реалізація державної політики з енергозбереження та енергоефективності повинна постійно контролювати та розробляти заходи з енергозбереження для кожного регіону.

ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Гаращенко А.О.

Науковий керівник – Боровик М.В., канд. екон. наук, доцент

На сьогодні налагодження процесу обміну інформацією для ефективної роботи будь-якої організації є особливо актуальним питанням. Адже якщо люди не зможуть ясно обмінюватися інформацією, то вони не зможуть працювати разом, формувати цілі і досягати їх. Усі ці питання розглядаються у рамках комунікаційного менеджменту.

Комунікаційний менеджмент представляє собою новий науковий напрям, який вносить значні зміни в класичні дисципліни, такі як: стратегічний менеджмент, управлінські рішення, паблік рілейшнз (суспільні зв'язки), управління змінами, організаційну культура, операційний менеджмент та інші.

Дослідження проблем впровадження та застосування ефективної системи комунікацій та комунікаційного менеджменту займаються багато науковців з різних країн. Питанням розвитку комунікацій та сучасними їх проблемами присвячено роботи таких вчених як А. Гідденса, Н. Лумана, Г. Лассвела, В. Біблера, Г. Почепцова, М. Кошалюк, В. Кузьменко та інших [1].

Проте аспекти управління комунікаціями підприємства на засадах діагностики залишаються невирішеними. Саме тому потребує подальшого дослідження питання управління комунікацією, а саме – ство-